

Censorformandskabet for Ingeniøruddannelserne ønsker at takke censorerne for at bidrage med nyttige input til censorkorpsets høringsvar over Censorudvalgets rapport *Et fremtidssikret censorsystem*.

Det endelige høringsvar kan læses i sin helhed neden for.

16. marts 2017

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Styrelsen for Forskning og Uddannelse
Att: Direktør Hans Müller Pedersen
Bredgade 40
1260 København K

Høringssvar vedrørende Censorudvalgets anbefalinger til indhold af ny censorordning

Hermed fremsendes vedrørende Censorudvalgets anbefalinger til indhold af ny censorordning.

Høringssvaret sendes på vegne af Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne, omfattende censorkorpserne for grundvidenskaberne, design, eksport-, kemi-, elektro-, bygnings- og maskiningeniøruddannelserne.

Høringssvaret indsendes på baggrund af censorudvalgets rapport samt censorformandskabernes generelle interesse i at medvirke til udvikling af de uddannelser, der er omfattet af censorformandskabernes ansvarsområde.

GENERELLE KOMMENTARER

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne takker for modtagelsen af Censorudvalgets rapport og har med interesse læst det modtagne materiale, og har fundet anledning til nedenstående anbefalinger og bemærkninger.

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne er overordnet set positive overfor censorudvalgets anbefalinger, idet forslaget indeholder forbedringer, der har været ønsket i en længere periode. Der er dog også forhold, som Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne, anser for unødvendige at ændre, idet de indenfor ingeniøruddannelsesområdet giver god mening og gode relationer til specielt aftagerne, som er en vigtig del af ingeniøruddannelsernes kvalitetssikring.

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne deler ikke censorudvalgets bekymring om samarbejdet mellem institutionerne med henblik på at etablere landsdækkende censorkorps. Ingeniørcensorkorpset har med mere end 2700 beskikkede censorer, heraf 70 % aftagercensorer i flere år været landsdækkende og har et meget velfungerende samarbejde med alle institutioner, der udbyder ingeniøruddannelser.

Censorkorpsets uafhængighed i forhold til institutionerne kan fortsat fastholdes på baggrund af udvalgets forslag til regler og udformning af censurpolitik.

UDVALGETS ANBEFALINGER OG KOMMENTARER DERTIL

Udvalgets anbefalinger er i det følgende beskrevet/citeret med kursiv skrift. Censorformandskabernes kommentarer er skrevet med almindelig skrift.

ANBEFALING 1: FÆRRE CENTRALT FASTSATTE REGLER OM CENSUR

Udvalget anbefaler:

- *At det gældende centrale krav om, at mindst en tredjedel af en uddannelses ETCS-points skal dokumenteres ved eksterne prøver, ophæves, jf. kapitel 7.*

Minimumsgrænsen for eksaminer med ekstern censur bør fastholdes med 33 % af uddannelsens ECTS points. Indenfor ingeniørområdet er andelen af eksaminer med ekstern censur en del højere end de 33 %, som i dag er kravet.

De studerende – og institutionerne har behov for undervejs i uddannelsesforløbet at mødes og følge uddannelsens niveau. Dette gøres blandt andet ved, at der afholdes eksaminer med ekstern censur i tværfaglige erhvervsrettede projekter undervejs i studiet.

Det betyder, at en del mere end 33 % af ingeniøruddannelsernes samlede ECTS points allerede i dag afholdes med ekstern censur.

Det er væsentligt, at der er centralt fastsatte regler om ekstern censur, således at et ensartet kvalitetssikringsniveau fastholdes på landsplan.

Udvalget anbefaler:

- *At andelen af aftagercensorer i de enkelte censorkorps overlades til institutionerne. Det indebærer, at det gældende centrale krav om, at en tredjedel af censorerne i censorkorpsene på de erhvervsrettede videregående uddannelser skal være aftagercensorer, ophæves, jf. kapitel 7 og 9.*

At ophæve centrale krav omkring at mindst 1/3 del af censorkorpset skal være aftagercensorer, vil give udfordringer i forhold til allokering af censorer, da interne

bedømmere vil være optaget af anden aktivitet på prøvetidspunktet. Denne betragtning udspringer af kendskabsgraden fra praksis i brugen af aftagercensorer. Uddannelserne afholder typisk ekstern censur i samme tidsrum/periode på landsplan.

Et andet væsentligt element er, at det indenfor ingeniørområdet er af meget stor vigtighed for at uddannelserne til stadighed er tilpasset aftagernes behov og krav, hvorfor en ophævelse af 1/3 kravet synes uforståeligt. Kravene til andel af aftagere i censorkorpset burde nærmere udvides til også at gælde bachelor- og kandidatuddannelserne indenfor ingeniørområdet

Udvalget anbefaler:

- *At der centralt fastsættes regler om, at institutionerne er forpligtede til at anvende ekstern censur ved bedømmelsen af de afsluttende store opgaver i uddannelserne, hvor det også er censorernes opgave at sikre et ensartet niveau på de samme eller sammenlignelige opgaver på uddannelser i hele landet, jf. kapitel 7. Bedømmelsesformen på de øvrige udprøvnings fastsættes af institutionerne.*

Dette forslag er godt, idet det fastholder hidtidig praksis.

Udvalget anbefaler:

- *At der centralt fastsættes regler om, at uddannelsesinstitutionernes prøve- og eksamenssystem skal indgå som et centralt element i akkreditering af institutionernes sikring af uddannelsernes kvalitet og niveau, herunder at en tredjedels kravet først bortfalder, når den enkelte institution har vedtaget sin udprøvnings- og censurpolitik og indsendt denne til Danmarks Akkrediteringsinstitution, jf. kapitel 5.*

Dette forslag er i sin helhed godt, men som ovenfor nævnt ville det være bedre at fastholde tredjedelskravet og lade det gælde for alle uddannelser, således at aftagernes medvirken til sikring af kvalitetsudviklingen på uddannelserne ikke blot fastholdes, men også forbedres og udvides.

ANBEFALING 2: FORANKRING PÅ UDDANNELSESINSTITUTIONERNE

Udvalget anbefaler:

- *At uddannelsesinstitutionerne i forbindelse med akkrediteringen af deres prøve- og eksamenssystem udformer en politik for udprøvnings og censur, der skal implementeres, så det er transparent og klart for de studerende, eksaminator og censor, hvad der kræves. Institutionerne kan bl.a. hente international inspiration til, hvordan de kan arbejde systematisk hermed, jf. kapitel 4 og 5.*

For så vidt som forankringen på uddannelsesinstitutionerne skal forstås som en processuel forankring, har Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne ingen betænkeligheder ved forslaget.

Udvalget anbefaler:

- *At rammerne for dialogen mellem censorkorps/censorformandskaber og institutionerne fastsættes af institutionerne enkeltvis eller i fællesskab efter dialog med censorkorps/censorformandskaber. Det indebærer, at de gældende centrale krav herom ophæves, jf. kapitel 5.*

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne finder forslaget er velbegrunder og det bør kunne lede til et mere optimalt samarbejde.

Udvalget anbefaler:

- *At administrationen af censordokumentet, herunder også beskikkelse af censorer fremover forankres på institutionerne, jf. kapitel 10.*

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne kan tilslutte sig dette forslag, idet institutionerne og censorformændene har de bedste forudsætninger for at kunne varetage denne rolle.

Styrelsens rolle i beskikkelserne har hidtil været meget beskeden og primært af formel karakter, hvorfor Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne ikke ser problemer i, at administrationen overgår til institutionerne **og** formandskaberne: Det skal dog tilrettelægges således, at det fortsat er censorformandskabet, der forestår beskikkelserne i samråd med institutionen. Navnlig her er det vigtigt at censorformandskabet fungerer uafhængigt af institutionerne.

Hensyntagen til udvalgets synspunkter (censordokumentets rapport side 62 øverst) om klart forankret ledelsesansvar for uddannelsernes faglighed og kvalitet, interne og eksterne kvalitetssikringssystemer, såsom prækvalificering og institutionsakkreditering, som forudsætter evaluering af egne uddannelser samt aftagerpaneler, yder ikke selvstændighed for censorkorpset – og slet ikke, hvis dette beskikkes af, og er under instruktionsbeføjelse af institutionerne.

Spørgsmålet om, hvem der har instruktionsbeføjelsen over for censorformændene og de enkelte censorer må i virkelighedens verden anses som en kuriøs formalitet uden reel betydning. Skal det endelig afgøres, bør det være Styrelsens ansvar – for så vidt som vi bør fastholde den som vores opdragsgiver.

At det kan give særlige udfordringer, at der ikke er sammenfald mellem den myndighed, der afholder alle udgifter til censordokumentet, herunder udgifterne til censorformandskabet og sekretariatet, og den myndighed der beskikker censorerne, må

ligeledes anses for en formalistisk tankegang. At der ikke er sammenfald er blot med til at understrege censorkorpsets uafhængighed.

Udvalget overvejer (delvist citeret fra rapporten)

- *I udvalgets overvejelser indgår endvidere, at i dag vælges censorkorpsets censorformænd og eventuelt en eller flere næstformænd af og blandt censorerne i hvert enkelt censorkorps. Der er således ikke centralt fastsatte standarder for faglige kompetencer, som censorformanden/næstformændene skal have.*

Censorerne er gennem deres beskikkelse blevet vurderet i forhold til de nødvendige kvalifikationer og kompetencer, som en censor skal besidde. Det kan være udmærket, at beskrive disse kompetencer mere formelt. Censorformandskaberne for Ingeniør-uddannelserne ser dog ikke, at der er et problem på dette område.

Udvalget noterer

- *Der er ikke ens opgavevaretagelse for censorerne på de forskellige uddannelsesområder.*

Dette forhold anses ikke som et problem, idet forskellige uddannelsesområder forudsætter forskellige organisationer af tilhørende censorkorps, hvilket også kan ses som en styrke, idet censorkorpset da tilpasses de faglige behov, der måtte være på institutionerne.

ANBEFALING 3: STYRKELSE AF CENSORFORMANDSKABERNE

Udvalget anbefaler:

- *At der reelt beskikkes landsdækkende korps af censorer, sådan at der etableres væsentligt færre, større og bredere censorkorps med færre censorer, jf. kapitel 6 og 9.*

Ingeniørcensorkorpset er i forvejen et af de største og er landsdækkende, hvilket bør fastholdes. Dermed sikres det bedst muligt, at censorerne kan medvirke til en ensartet udvikling og kvalitetsniveau af ingeniøruddannelserne på tværs i Danmark.

Udvalget anbefaler:

- *At censorformanden og eventuelt næstformænd ikke længere vælges af og blandt censorerne i censorkorpset, men udvælges af institutionerne og ansættes på én uddannelsesinstitution.*

Dette forslag kan ikke accepteres. Censorformanden er i varetagelsen af sin funktion uafhængig af institutionerne, jf. kapitel 10. Censorformandskabet skal fortsat vælges blandt censorerne af hensyn til formandens uafhængighed. Der er en fare for en sammenblanding af roller, og forslaget strider samtidig mod den ønskede uafhængighed. Da der bliver tale om et egentligt ansættelsesforhold, er det ikke en god ide, at

institutionerne udvælger formænd og næstformænd. Censorformanden er også i dag aflønnet af en institution, og valget af censorformandskab kan udmærket fortsætte som i dag samtidigt med at censorformanden af hensyn til sin egen censorfaglige udvikling får en tættere tilknytning til den daglige ledelse på institutionen/institutionerne.

Udvalgets anbefaler

- At censorformandskaberne får til opgave at beskikke og fortage de løbende udpegninger af censorer til de konkrete prøver og rapportering/rådgivning til institutionerne, jf. kapitel 5, 8, 10.

Dette forslag kan delvist accepteres. Indenfor ingeniørområdet, som spænder fagligt bredt, er det en ganske stor opgave at foretage de løbende udpegninger af censorer til de konkrete prøver. Det vil kræve en deltidsansættelse på den enkelte institution, og det vil være meget vanskeligt at passe et 37+ timers job samtidig med at man er censorformand. Den nuværende model, hvor censorformandskabet gennemgår og godkender de af institutionen fremlagte censorforslag vil være langt at foretrække.

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne har ikke på noget tidspunkt oplevet problemer med den nuværende ordning, hvor vi netop i tæt samarbejde med institutioner har haft en god og gensidig dialog om censorallokeringen.

Forslaget er vel også i sin helhed udgiftsneutralt, idet udgifter til censorformandskaberne vil øges samtidigt med, at institutionerne får færre omkostninger, når de ikke længere skal varetage dele af opgaven.

- At der sker en professionalisering i varetagelsen af formandskabsopgaven, jf. kapitel 6.

Dette forslag kan helt klart accepteres omend Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne allerede i dag mener at opfylde de krav, der bør stilles til et godt formandskab.

ANBEFALING 4: OPKVALIFICERING AF CENSORERNE

Udvalget anbefaler:

- *At de gældende centrale krav om censorernes kompetencer fastholdes, herunder at det reelt sikres, at censor i hele beskikkelsesperioden har et aktuelt kendskab til arbejdsmarkedet for den enkelte uddannelse, jf. kapitel 9.*

Dette forslag er godt, omend der bør ændres på de meget formelle krav til uddannelse (kandidatniveau), der blev indført i Eksamensbekendtgørelsen for Universitetsuddannelserne for nogle år siden. En diplomingeniør, der gennem arbejdslivet har specialiseret sig i et fagområde ved f.eks. ansættelse i en virksomheds

forskningsafdeling og samtidigt har haft forskningssamarbejde med et universitet kan helt klart besidde dybere og bedre kompetencer indenfor sit fagområde end civilingeniøren.

Der skal dog være krav til censors faglighed indenfor det/de fag, vedkommende skal censurere i.

Udvalget anbefaler:

- *At censorernes kompetencer reelt vurderes, både inden censorerne beskikkes og genbeskikkes, jf. kapitel 9.*

Dette forslag er udmærket.

Udvalget anbefaler:

- *At det rigtige censormatch til de konkrete prøver sikres af censorformandskaberne ved allokeringen af censorer, jf. kapitel 8 og 9.*

Dette forslag er udmærket. Det kan med fordel udbygges med en høring af eksaminator for at undgå eventuel kritik af censorvalget.

Udvalget anbefaler:

- *At det ud fra et hensyn til det rigtige censormatch skal være muligt at ad hoc beskikke censorer, hvor det er fagligt velbegrundet, jf. kapitel 6 og 9.*

Dette forslag er udmærket, og afviger ikke fra hidtidig praksis indenfor ingeniørområdet. Det bør dog stadig kun være undtagelsesvist, at der er behov for en ad hoc beskikkelse. Behovet for en ad hoc beskikkelse kan f.eks. opstå i forbindelse med oprettelse af et nyt kursus eller et nyt fag samt en censors pludselige forfald på grund af sygdom eller anden årsag.

Udvalget anbefaler:

- *At censorerne generelt kvalificeres til censoropgaven ved hjælp af en struktureret introduktion til censorhvervet, jf. kapitel 9.*

Dette forslag er godt. Hvordan uddannelsen af censorerne skal ske bør diskuteres med institutionerne og censorformandskaberne.

ANBEFALING 5: RETSSIKKERHEDEN FOR DE STUDERENDE

Udvalget anbefaler:

- *At censorsystemets uafhængighed i forhold til fordelingen af censoropgaver opretholdes, således at det er censorformanden, der fordeler opgaver til censur til den konkrete prøve efter faglige kriterier/retningslinjer fastsat af institutionerne, jf. kapitel 8.*

Dette forslag er principielt godt, men i praksis skal opgaverne fordeles anderledes mellem censorformandskaberne og institutionerne.

Det er indenfor ingeniørområdet, som spænder fagligt bredt, en ganske stor opgave at foretage de løbende udpegninger af censorer til de konkrete prøver. Det vil være meget vanskeligt at passe et 37+ timers job, samtidig med at man er censorformand. Den nuværende model, hvor censorformandskaberne gennemgår og godkender de af institutionen fremlagte censorforslag vil være langt at foretrække.

Udvalget anbefaler:

- *At matchningen mellem censors kompetencer og den konkrete censuropgave prioriteres fremfor hensynet til at undgå gentagen censur, jf. kapitel 8 og 9.*

Dette forslag kan helt klart accepteres, idet en af de senere års ændringer af Eksamensbekendtgørelsen for de Erhvervsrettede uddannelser i nogle tilfælde har besværliggjort censors rolle i forhold til at kunne følge udviklingen i kvaliteten af f.eks. en nyetableret uddannelse. Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne har aldrig klart forstået bestemmelsen om gentagen censur, der kun eksisterer i den ene af eksamensbekendtgørelserne. Bestemmelsen har ikke eksisteret i mange år og kom så vidt vides ind i bekendtgørelsen uden en høring.

Udvalget anbefaler:

- *At gensidig censur fortsat skal undgås, medmindre faglige forhold i den konkrete situation nødvendiggør det, jf. kapitel 8.*

Dette forslag er godt og fastholder hidtidig praksis indenfor ingeniørområdet.

Udvalget anbefaler:

- *At de studerendes retssikkerhed understøttes af klagesystemet, og at de eksisterende klagemuligheder opretholdes, idet ankenævnene dog sammensættes af én censor og én undervisningsberettiget eksaminator, jf. kapitel 8.*

Dette forslag er principielt OK. Regelsættet bør dog overvejes grundigere, idet den hidtidige ankenævnsordning har fungeret godt indenfor ingeniørområdet.

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Det skal bemærkes, at censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne fortsat kunne ønske sig, at der kun var én Eksamensbekendtgørelse for alle de videregående uddannelser, dvs. at Eksamensbekendtgørelsen for Universitetsuddannelser blev lagt sammen med bekendtgørelsen for prøver i Erhvervsrettede videregående uddannelser. Hermed kunne unødigt administrativt arbejde undgås og unødvendige forhold i begge

eksamensbekendtgørelser optimeres, f.eks. reglerne om gentagen censur og censors kvalifikationer.

Det skal i den forbindelse siges, at det ikke er et spørgsmål om blot at lade den ene eksamensbekendtgørelse blive gældende for alle eksaminer. Der er gode elementer i begge eksamensbekendtgørelser, der bør føres videre i en samlet eksamensbekendtgørelse ligesom, der er elementer, der bør korrigeres.

Censorformandskaberne for Ingeniøruddannelserne ser frem til fortsat at medvirke til kvalitetssikringen af de uddannelser, som censorformandskaberne er ansvarlige for.

På vegne af samtlige Ingeniørcensorformandskaber.

Med venlig hilsen

Michael Vaag

Censorformand for Maskiningeniørcensorkorpset samt talsmand for samtlige ingeniørcensorformandskaber